

10. A TANÁROK

Háttérinformációk

A tinik sokat beszélgetnek az iskoláról, a barátaikról és a házi feladatról. Tanáraikat is kibeszélik, ami lehet pozitív, de szerencsétlen dolog is. Érdemes figyelembe venni, hogy a tinédzserek gyakran erősen túloznak tanáraikkal kapcsolatban. Ha azt mondják, egészen rendben van, az azt jelenti, hogy nagyon jó!

Cél: - egy kicsit jobban megérteni a tanárt.

Hogyan?- Segítsünk megérteni a diákoknak, milyen nehéz lenne nekik a tanár helyében.

Teológiai vonatkozás: Jézus maga is tanár volt.

Egy téma megértésének legjobb módja, ha tanítjuk!

Egyik lányom igazán jó matekos. Nagyon segítőkész, és elmagyarázza a barátainak. Így ő is még jobban megérti.

Jézus napjaiban:

Egy ötéves gyermek már képes volt olvasni a Szentírást és tízéves korában magyarázni tudta a Misnát¹ (a Tóra szóbeli változata).² Tizenhárom esztendősen a tinédzser teljesíteni tudta a Tízparancsolat követelményeit. Tizenöt évesen úgy tudta magyarázni a Talmudot, mint a rabbi. Húsz évesen a tinédzser elhivatott volt, és tíz évvel később már taníthatott másokat. Ez a kivételes tanulók útja volt, hiszen csak kevesen váltak tanítóvá, mégis bemutatja a Szentírás központi szerepét a galileai oktatásban. Érdekes összevetni Jézus életét ezzel a leírással. Bár gyermekkoráról kevés információnk van, azt tudjuk, hogy kisfiú korában „gyarapodott bölcsességben” (Lk 2:52), és hogy elérte a „parancsolatok teljesítésének szintjét”, amit a legelső Páskáján való részvétel jelez 12 éves korában (Lk 2:41). Ezután mesterséget tanult (Mt 13:55, Mk 6:3), majd Keresztelő Jánossal időzött (Lk 3:21; Jn 3:22-26) és mintegy harminc évesen megkezdte szolgálatát (Lk 3:23). Ez igen szoros párhuzamban áll a Misna tanításával. Ismerkedjünk meg hát alaposabban a galileai oktatás folyamatával!

Az első századi Galileában az iskolák a helyi zsinagógában működtek. Nyilvánvaló, hogy minden közösség alkalmazott egy tanítót (akit tiszteletteljesen rabbinak neveztek). Bár ő felelt a település oktatásáért, a rabbinak a zsinagógában nem volt hatásköre. A gyermekek 4 és fél éves korukban kezdték tanulmányaikat a Beth Sefer-ben (általános iskola). A legtöbb tudós véleménye szerint kislányok és kisfiúk egyaránt jártak a zsinagóga osztályaiba. A tanítás elsősorban a Tóra összpontosított, egyforma hangsúlyt helyeztek a Szentírás olvasására és az igék leírására. Hosszú szakaszokat tanultak meg kívülről és valószínűleg sok diák megtanulta az egész Tórát fejből felmondani, mire ezt a tanulmányi szintet befejezte. Ezután a legtöbb tanuló (és bizonyára a lányok is) már otthon maradt a családjának segíteni. A fiúk elkezdtek a családi szakmát kitanulni.

A fiúk ekkor vettek részt először a Páska ünnepén Jeruzsálemben (ez a ceremónia lehet a mai ortodox zsidó családokban megtartott bármicvó ünnepek őse). Jézus kiváló kérdései a templomi tanítókhoz első Húsvétja idején bizonyítják, hogy az addig tanult anyagból jól felkészült.

A legkiválóbb diákok a Beth Midtash-ban (középiskola) folytatták tanulmányaikat (miközben szakmát is tanultak), ahol szintén a közösség rabbija volt az oktató. Ott, a városbéli felnőttekkel együtt a próféták írásait³ tanulmányozták a Tórával együtt, valamint a szóbeli Tóra⁴ saját értelmezését és alkalmazását is tanulni kezdték. Pontosan, ahogy egyes mai egyházak bibliatanulmányozó osztályaiban is teszik. A memorizálás továbbra is nagyon fontos volt, mert a legtöbb embernek nem volt saját példánya a Szentírásból. Ezért vagy meg kellett tanulniuk kívülről, vagy a helyi zsinagóga tekerceit tanulmányozhatták. Fennhangon ismételték az igéket, ezzel segítve azok megjegyzését, ahogy a Közel-Keleti országokban úgy a zsidó, mint a muszlim oktatásban ma is széles körben teszik. Az ismétlés a tanulási folyamat fontos része volt.⁵

Néhány (nagyon kevés) középiskolás (Beth Midrash) diák engedélyt kért, hogy egy híres rabbival tanulhasson. Gyakran elmentek otthonról és hosszú időn át a rabbival jártak. Ezeket a diákokat héberül *talmid(im)*-nek hívták, ami tanítványt jelent. A talmid sokkal többet jelent, mint amit ma diáknak nevezünk. A diák a jó osztályzatért, a következő szintre lépésért, vagy a tanár elismeréséért akarja elsajátítani oktatója tudását. A talmid szeretett volna olyanná válni, mint a tanára, tehát maga is tanítónak lenni. Vagyis a diákok szenvedélyesen elköteleződtek rabbijuknak, mindent megjegyeztek, amit tett, vagy mondott. A rabbi-talmid kapcsolat tehát nagyon intenzív és személyes oktatási módszer volt. A rabbi a saját értelmezése szerint élte meg és oktatta a Szentírást, a tanítvány pedig hallgatott és figyelt, hogy olyanná váljon, mint mestere. Végül ők is tanítónak váltak és továbbadták életmódjukat tanítványaiknak.

Ebből kifolyólag Galilea a Szentírás alapos tanulmányozásának helye volt. Az emberek ismerték tartalmát és annak különböző alkalmazásaiból alakultak ki hagyományaik. Eltökélték, hogy aszerint élnek és gyermekeiknek is továbbadják hitüket, tudásukat és életmódjukat. Ebbe a közegbe érkezett gyermekként Jézus, és itt vált végül rabbivá.

Jézus, a rabbi

Jézus idejében a rabbi megnevezés nem feltétlenül jelölt bizonyos tisztséget, vagy foglalkozást. Ez csak a jeruzsálemi templom pusztulása (Kr.u.70) után vált általánossá. Inkább azt jelentette, hogy *nagyszerű ember, vagy mesterem*. A hétköznapi beszédben sokféle emberre alkalmazták ezt a kifejezést. Egyértelműen a tanító iránti tisztelet kifejezése volt, még ha az illető hivatalosan csak később nyerte is el rabbi fokozatot. Bizonyos értelemben figyelemreméltó Jézus *rabbi* megnevezése. Másrészt kortársai megbecsülésének mértékét jelenti, személye és tanítása iránt, és nem csak arra utal, hogy a tanítás tevékenységével foglalkozott.

Sokan szólították Jézust rabbinak, mesternek. A tanítványai (Lk 7:40), a törvénytudók (Mt 22:35-36), átlagemberek (Lk 12:13), a gazdag ifjú (Mt 19:16), a farizeusok (Lk 19:39) és a szaduceusok (Lk 20:27-28). Jézusra ráillik a rabbi első századi leírása: a tanítványság legmagasabb fokát elérte *talmid*.

Helyről helyre vándorolt tanítványaival együtt, a helybeliek vendégszeretetétől függően (Lk 8:1-3), és privát otthonokban is gyakran tartózkodott (Lk 10:38-42).

Utazásaik közben a rabbi mindig ellátogattak a helyi zsinagógába, mivel a Szentírás kérdéseinek megvitatása általában ezekben a közösségi központokban történt (Mt 4:23).

A rabbi hasonló módszereket használtak a Szentírás értelmezésére. A nagy tanítók például a manapság „remez”-nek, vagy utalásnak nevezett technikát alkalmazták egy igeszakasz megvitatása során. Feltételezve, hogy a hallgatóság ismeri a Bibliát, és ezzel még mélyebb értelmet fedezhetnek fel benne maguknak. Nyilvánvalóan Jézus is gyakran alkalmazta ezt a módszert. Amikor a szaduceusok a gyermekek énekének elhallgatását követelték, tőle, akik hozsannával fogadták Őt a templomban, Jézus válaszul a Zsolt 8:3 ígét idézte nekik: „A csecsemők és csecsszopók szájával erősítetted meg hatalmadat.” Jézus iránti gyűlöletük még könnyebben érthetővé válik, ha tovább olvassuk a Zsoltárt, amiből kiderül, hogy a csecsemők és kisgyermek az ellenségeinek elnémitásáért dicsőítik Őt. (Zsolt 8:3). Más szóval, a főpap rájött, hogy Jézus Isten ellenségeinek tartja őket.

Egy másik példa erre, amikor Jézus Zákeusnak magyaráz (Lk 9:1-10). Jézus így szólt: „Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.” (Lk 19:10). E kijelentés háttere valószínűleg Ezékiel 34. fejezete. Isten haragszik Izrael vezetőire, mert bántalmazták és hagyták szétszóródni az Ő nyáját (Izrael népet), és kijelenti, hogy Ő maga lesz pásztoruk, megkeresi és megmenti őket. Ennek alapján Jézus napjaiban az emberek megértették, hogy a Messiás azért jön, hogy „megkeresse és megtartsa” az elveszetteket. Tudván, hogy az emberek ismerik a Szentírást, Jézus több dolgot is megemlégett. A népnek ezt mondta: „Én vagyok a Messiás, Isten vagyok és nem kevesebb”. A vezetőknél, akik hatása miatt maradt távol Zákeus a tömegtől, ezt mondta: „Bántalmaztátok Isten nyáját és hagytátok szétszéledni.” Zákeusnak pedig a következőket: „te Isten egyik elveszett bányája vagy, akit Ő még mindig szeret.”

Ez a módszer bemutatja, milyen alaposan ismerte Jézus a Szentírást és milyen kiváló tanítói képességekkel rendelkezett. Azt is kitűnik belőle, milyen mélyen ismerték az átlagemberek is a Szentírást.

A rabbi a példázatokhoz hasonló módszereket használtak. Az első századi rabbi példázataiból több, mint 3 500 ma is olvasható, és mind közül Jézus példázatai a legjobbak. Ő is hasonló témákat választott: a földesúr, a király és a földművelő (Mt 13:3,34).

Jézus olyan rabbinak tűnik, akinek joga (*s'mikhah*) volt újabb értelmezések készítésére. A legtöbb tanító a Tórát, a Törvényt oktatta, és csak az elfogadott

változatokat taníthatta. A felhatalmazással bírók készíthettek újabb értelmezést és jogi ítéleteket is hozhattak. A tömegek csodálkoztak, mert Jézus hatalommal (héberül: s'mikhah, görögül: exousia) tanította őket, nem úgy, mint az írástudók. (Mt 7:28-29). Jézust számon kérték hatalmáról (Mt 21:23-27). Bár a tanítók szűk csoportjába tartozott, nem Jézus volt az egyetlen, akinek ilyen joga volt.

A rabbik arra ösztönözték a népet, hogy tanulják és tartsák meg a Törvényt. Ezt úgy nevezték: „felvenni a Tóra igáját”, vagy a mennyek országának igáját. A „s'mikhah”-al, jogosítással rendelkező rabbik készíthettek új változatot az igára közösségük számára. Jézus hívta azokat, akik oly sok tanító sokféle változatát hallgatták már, s ez olyan rabbivá tette Őt, akinek magyarázata könnyen érthető (perszene nem feltétlenül könnyen betartható) (Mt 13:11-30). Mint ilyen, valószínűleg nem a bűnnel terhelt megtéretlen emberekhez szólt, hanem azokhoz, akik már annyiféle értelmezést hallottak a galileai vallási élet hitvitái során.

Az első századi rabbi fő témája a Törvény betöltése volt. A Szentírás szószerinti értelmezése, hogy pontosan, tökéletesen engedelmeskedjenek neki, „megtartsák”. A Szentírás helytelen értelmezése, ha nem Isten szándéka szerint engedelmeskednek neki, az a Törvény „megrontása”. Jézus használja ezeket a kifejezéseket küldetése meghatározására (Mt 5:17-19), ellentétben egyesek hitével, miszerint Isten Törvényének, vagy az Ószövetségnek eltörlésére jött. Azért jött, hogy betöltse azt, és bemutassa, hogyan lehet helyesen megtartani. Jézus törvényértelmezése egyaránt hangsúlyozta a szív helyes szándékainak és a megfelelő cselekedeteknek fontosságát (Mt 5:27-28).

A tanítványok, mint „talmidim”

A döntés, hogy valaki talmid-ként egy rabbi követője lesz, teljes elköteleződést, odaszánást jelentett. Mivel a talmid teljesen elszánta magát, hogy olyanná váljon, mint a rabbi, minden idejét azzal töltötte, hogy hallgatta a rabbit és tanulmányozta annak Szentírás-értelmezését, valamint a gyakorlati megélését. Jézus pontosan így írja le a tanítványaihoz való viszonyát. (Mt 10:24-25; Lk 6:40) Ő választotta ki őket, hogy vele legyenek (Mk 3:13-19) hogy olyanná válhassanak, mint Ő (Jn 13:15).

Általában a diákok választották ki a rabbit, akit követni szerettek volna. Ez történt Jézussal is egy alkalommal (Mk 5:19; Lk 9:57) Volt néhány kivételes rabbi, akik arról voltak híresek, hogy maguk választották ki tanítványaikat. Ha egy diák egy rabbival akart tanulni, meg kellett kérdezni tőle, hogy „követni” fogja-e az illető rabbit. A rabbi döntötte el, hogy szerinte a diák elég elkötelezett-e az ügy iránt és lát-e lehetőséget arra, hogy a diák olyanná váljon, mint ő. Valószínű, hogy a legtöbb tanulót elutasították. Néhányat, természetesen elhívtak, hogy: „Kövess engem!” Ez jelezte, hogy a rabbi hitt a tanítványjelölt képességeiben és elkötelezettségében. Ez figyelemreméltóan bizonyította a tanító bizalmát követője iránt.

Ennek fényében mérlegeljük, hogy Jézus tanítványai „talmidim” (a rabbit követő tanulók) voltak-e az akkori értelmezés szerint. „Vele voltak”, Mk 3:13-19; követték

Őt, Mk 1:16-20; az Ő tanításai szerint éltek, Jn 8:31; utánozták cselekedeteit, Jn 13:13-15; mindenek elé helyezték a rabbtól való tanulást, Lk 14:26.

Ez magyarázhatja Péter vizen járását (Mt 14:22-33). Amikor Jézus (a rabbi) járt a vizen, Péter (a talmid) olyan szeretett volna lenni, mint Ő. Péter természetesen még soha nem járt a vizen, el sem tudta volna képzelni, hogy képes rá. Mégis így gondolkodhatott: „Ha a mesterem kiválasztott engem, akkor hisz benne, hogy képes vagyok rá.” És megtette! Valódi csoda történt, olyan lett, mint a tanítója! És aztán... kétségesskedett. De miben kételkedett? Általában úgy gondoljuk, hogy Jézus erejében. De Jézus még mindig a vizen állt. Szerintem Péter önmagában kételkedett, talán önmagát vonta kétségbe. Még inkább lehet, hogy abban nem bízott, hogy eleget tud tenni Jézus felhatalmazásának. Jézus így reagált: „Miért kételkedtél?” (14:31) vagyis: „Miért kételkedtél abban, hogy én képes vagyok magamhoz hasonlóvá tenni téged?”

Kulcsfontosságú üzenet ez a mai tanítványok számára. Hinnünk kell benne, hogy Jézus azért hívott el bennünket az Ő követésére, mert tudja, hogy az Ő irányításával, erejével, Szentlelkének segítségével olyanokká válhatunk, mint Ő. (Legalábbis cselekedeteinkben.) Bírnunk kell ezt a bizalmat, különben kétségbe vonjuk, hogy használni tud bennünket, és végül nem válunk Hozzá hasonlóvá.

A tanítványok életének középpontjában a legfőbb cél áll: a rabbihoz hasonlóvá válni. Figyelnek, kérdeznek, válaszolnak a rabbi kérdéseire. Követik őt, anélkül hogy tudnák, hová vezeti őket. A Máté evangéliumának 16. fejezetében leírt történetben Jézus közel 50 km-t tett meg gyalog Cézarea Filippi-be, hogy a mondandójához tökéletesen illő helyszínre érjenek. Bizonyára útközben is beszélt a tanítványokhoz, de úgy tűnik az égész utat egy tízperces lecke miatt tették meg (Mt 16:13-28).

Ez azt jelenti, hogy a mai talmid (tanítvány) sem szentelhet kevesebb figyelmet mesterének (rabbijának). Vele kell lennünk, az Ő igéjében, követnünk kell, akkor is, ha nem ismerjük a végső célt, tanítása szerint kell élnünk, (ami azt jelenti, alaposan ismernünk kell ezeket a tanításokat), és amikor csak tehetjük, utánoznunk kell Őt. Más szóval életünkben semmi sem lehet fontosabb, mint az Hozzá való hasonlatosságra törekvés. Miután a tanulók egy ideig figyeltek és tanultak, kiküldték őket, hogy maguk is gyakorolják a tanítást (Lk 9:1-6; 10:1-24). A tanítvány elámul, hogy maga is olyan lehet, mint mestere (10:17). Ez még ma is bárki számára érthető, aki látta már tanító és tanítványa elmélyült kapcsolatát. Igen megerősít, amikor a tanítvány felismeri, hogy lehetséges olyanná válnia, mint mestere. A tanító is hatalmas örömmel látja, ha tanítványai megtanulták a leckét és Isten lelki ajándékokat és hatalmat adott nekik, hogy úgy cselekedjenek, mint mesterük. (Lk 10:21; lásd még: Jn 17:16, 18).

Amikor a tanító úgy látta, tanítványai felkészültek arra, hogy hozzá hasonlóvá váljanak, küldetést adott nekik, hogy másokat is tegyenek tanítványokká. Így szólt hozzájuk: „Amennyire lehet, hasonlatosak lettetek hozzám. Most menjetek el, és keressetek másokat, akik majd hozzátok lesznek hasonlóvá. Mivel ti olyanok vagytok, mint én, ők, ha benneteket utánoznak, szintén hozzám lesznek hasonlókká.” Minden bizonnyal ez a gyakorlat áll Jézus nagy misszióparancsa mögött (Mt 28:18-20). Míg

egyrészt senki sem lehet olyan, mint Jézus, az isteni természetével, vagy tökéletes emberi természetével, ha a rabbitól tanul, felhatalmazást és áldást nyer Isten Szent Lelkétől, a tanítvány képes lesz Jézus utánzására. A tanítványok küldetése az volt, hogy keressenek másokat, akik utánozzák majd őket, s ezért Jézushoz hasonlókká válnak. Ez, az Isten Szent lelkétől áldott módszer csodálatos gyümölcsöket terem, különösen a pogány világban.

Ez segít megérteni Pál tanítását is, aki szintén tanítványokat keresett. Heródes Agrippát és a római helytartót is arra ösztönözte, hogy váljanak olyanná, mint ő (ApCsel 26:28-29). A fiatal gyülekezeteket is arra tanította, hogy őt utánozzák, és azokat, akik már hasonlóak Jézushoz (1Kor 4:15-16, 11:1; 1Thessz 1:6-7, 2:14; 2 Thessz 3:7-9; 1Tim 4:1) A Zsidókhöz írt levél szerzőjeként ugyanezt a küldetést teljesítette (Zsid 6:12, 13:7).

Ez az Újtestamentum egyik legfontosabb tétele. Jézus, az isteni Messiás, a rabbi – talmid, mester-tanítvány rendszert választotta. Rabbiként tanított, valós élethelyzetekben, a valaha is használt legragyogóbb módszerekkel. Értelmezte Isten igéjét és betöltötte azt. Bemutatta, hogyan lehet engedelmeskedni neki. Tanítványokat választott ki, akiket felhatalmazott, hogy hozzá hasonlóvá váljanak, és addig vezette őket, amíg utánozni kezdték Őt. Ezután (a Szentlélek kitöltése után) elküldte őket, hogy a Jézusnak való engedmesség által vezessék az embereket. Ez a módszer pedig, Isten áldásával megváltoztatta a legtöbb pogány kultúrát.

Ez a mi elhívásunk is! Jézus arra hív, legyünk az Ő tanítványai (*talmidim*). Ismernünk kell Isten igéjét és annak jézusi értelmezését. Lelkesen el kell köteleződnünk az Ige és Jézus példája iránt. Ha megtelünk Szent Lelkével, elszántan törekednünk kell a Hozzá való hasonlatosságra, amennyire ez emberileg lehetséges. Törekednünk kell a másokkal való kapcsolatra, hogy ha megfigyelnek minket, vágy ébredjen bennük Isten iránti szeretetünk és Jézuséhoz hasonló életformánk után (1Kor 2:16, 11:1; Gal 3:27) Isten kegyelmével ez a módszer meg TUDJA változtatni a legtöbb pogány kultúrát. A miénket is!

1. A Mishnah a Szentírás rabbinikus értelmezését tartalmazza. A Kr.u. II. században írták le. A zsidó tudósok szerint Kr.e. I. századtól a Kr u. I. századig terjedő szóbeli hagyományokat jegyezték le benne. Ezért tükrözi azt, amit Jézus életnek idejében igaznak tartottak.

2. Az atyák tanításai (Atboth 5:21), A Mishnah, Herbert Danby, Oxford University Press, Oxford, 1985.

3. A zsidók a Héber Bibliát (az Ószövetséget) Tanakh-nak nevezik, ami a benne szereplő iratok kezdőbetűiből alkotott betűszó. Tóra (Pentateuch=Mózes öt könyve), Navi'im (prófétai iratok és történelmi leírások), Ketubim (próféták írásai). A fiúk a Tórát kezdték tanulmányozni, mivel az volt a zsidó hit alapja. Valószínű, hogy más írásokat, a próféták írásait is kommentálták és a Tórához csatolták.

4. A szóbeli Tóra az eredetinek tartott, Mózesnek tulajdonított Tóra értelmezése és alkalmazása, amit évszázadokon át szájhagyomány útján adtak tovább. Jézus

számos vitája a farizeusokkal a szóbeli Tóra témái körül forgott. (Mt 23:5) A bojtok viselését Isten rendelte el, [4Móz 15:38-39], de azok hosszáról a Szóbeli Tóra rendelkezett.

5. Az oktatási rendszer kiváló leírását találhatjuk *Shmuel Safrai: A zsidó nép az első században* című könyvében. (Van Gorcum, Amsterdam, 1974).

Forrás:

<https://www.thatttheworldmayknow.com/rabbi-and-talmidim>

Program

Bemelegítés

Játék: BARKOCHBA

Írjunk kis kártyákra mindenféle, az iskolával kapcsolatos szavakat!

Minden tini kapjon egy szót. Nem beszélgethet és nem is írhat!

A többiek találják ki, mi az a szó!

Ha nagyobb létszámú a csoport, osszuk ketté. Döntsék el ők, ki kivel lesz. Az a csoport lesz a győztes, amelyik kitalálta a szót.

A következő szavakat használhatjuk:

iskola, tanár, házi feladat, szünet, tanóra, tantárgy, vizsgák, tudomány, tanulmány, napirend, tanulás, mentor, történelem, órarend, stb....

Mi a helyzet az iskolával?

Kérdezzük meg: mi a véleményetek az iskoláról?

Nézzük meg: <https://youtu.be/Bdw2wAXe97Y>

Van kedvenc tanárotok? Miért pont ő a kedvencetek?

Hány pontra értékelnétek az iskolátokat?

Pontozzátok iskolátokat 1-10 között!

Majd kérdezzük meg: Mennyi volt a legalacsonyabb pontszám?

Pl., ha egy iskola 6 pontot kapott, kérdezzük meg, miért nem ötöt, vagy négyet!

Ezzel a kérdéssel megpróbáljuk feltárni az iskola pozitívumait.

Vegyük figyelembe az összes megjegyzést!

Bármit is gondolsz az iskoláról, mindig van néhány említésre méltó pozitívum is. Van néhány kiváló tanárok, akik képesek ténylegesen oktatni. A jó tanárok úgy tudnak ösztönözni benneteket, hogy jól teljesítsetek az iskolában és minden vizsgán megfeleljetek. Időnként felismerhetitek tanáraitok gondoskodását. Egyes nagy tanárok megváltoztathatják életeteket.

Ha

Kérdezzük meg: Kit választanál, ha tanárt választhatnál?

Más lenne a tanulás?

Mi lenne a különbség?

Összegezzük!

Tehát, amire szükséged van az...

Akkor és most

Jézus idejében máshogyan folyt az oktatás.

Kérdés: Hol volt az iskola?

Az I. századi Galileában az iskolák a helyi zsinagógákban működtek.

Ki volt a tanító?

Nyilvánvaló, hogy minden közösség felfogadott egy tanítót az iskolájába, akit tiszteletteljesen rabbinak szólítottak. Míg ez a tanár felelt a település oktatásáért, a zsinagógában nem volt különleges hatásköre.

Mennyi idősen mentél először iskolába?

A Beth Sefer (A Könyv Háza ~ általános iskola) –ben 4 és fél évesen kezdtek tanulni a gyerekek. A tudósok szerint kisfiúk és kislányok egyaránt jártak a zsinagógabeli osztályba körülbelül tízéves korukig.

Mit tanultak az iskolában?

Az oktatás elsősorban a Tóra összpontosított. Egyforma hangsúlyt fektetettek a Szentírás olvasására és az írásra (másolásra) is.

Mi a Tóra? (magyarázat: Mózes öt könyve)

Hosszú szakaszokat tanultak meg kívülről és valószínű, hogy sok diák fejből tudta az egész Tórát, mire az elemi tanulmányait befejezte. Tudták az egész Tórát kívülről!

Hány bibliai igeverset tudsz kívülről?

Mutasd meg, mennyi az!

Az egyik tini mutassa meg a Bibliában Mózes öt könyvét!

Információ:

Ezután a legtöbb diák (és valószínűleg a lányok is) otthon maradt a családjának segíteni és a fiúk elkezdtek a családi szakmát tanulni. Ekkor vehetett részt egy fiú az első Húsvéti ünnepségén Jeruzsálemben. (Valószínűleg ez a szertartás az őse a mai bármicvónak, amit az ortodox zsidó családokban tartanak). Jézus kiváló kérdései,

amiket a templomi tanítóknak első Páskája alkalmával feltett, bizonyítják előző tanulmányait.

A legjobb tanulók a Beth Talmud-ban (Az Oktatás Háza) folytatták tanulmányaikat (miközben szakmát is tanultak) körülbelül 14 éves korukig. Az egész Ószövetséget tanulmányozták.

Az egyik tini mutassa meg a Bibliában a Mózes első könyvétől Malakiásig terjedő részt!

Később a Beth Midrash (A Tanulmányok Háza) diákjait szintén a helyi közösség rabbija oktatta. Itt (a település felnőtt tagjaival együtt) a próféták írásai tanulmányozták az első öt könyvvel együtt és elkezdték tanulni, hogyan készítsenek saját magyarázatot és alkalmazásokat.

A memorizálás továbbra is nagyon fontos volt, mert a legtöbb embernek nem volt saját példánya a Szentírásból, ezért mindenkinek kívülről kellett tudnia, vagy el kellett mennie a zsinagógába a tekerceket tanulmányozni. A fennhangon való ismételtetés, mint tanulási forma széles körben elterjedt volt az oktatásban a Közel-Keleten úgy zsidó, mint a muszlim kultúrában. A folyamatos ismételtetést a tanulás alapvető elemének tartották.

Csak néhány (nagyon kevés) kiemelkedően jó tanuló középiskolai (Beth Midrash) diák folyamodott engedélyért, hogy egy híres rabbinál tanulhasson. Általában otthonukat elhagyva, hosszú ideig vándoroltak vele. Ezeket a diákokat nevezték héberül *talmidim*-nak, amit *tanítványnak* fordítunk.

Tanítvány vagy, vagy tanuló?

Kérdés: mi a különbség a tanítvány és a diák között?

A tanítvány (talmid) sokkal több annál, amit a diák szóval jelölünk.

A tanuló a vizsgaeredmények megszerzéséhez, az osztály befejezéséhez, vagy a következő fokozat eléréséhez szeretné elsajátítani oktatója tudását. Sokszor akár tanára tiszteletben tartása nélkül.

A tanítvány (talmid) olyanná szeretne válni, mint oktatója, vagyis tanítóvá. Eszerint a tanítványok teljes mértékben elköteleződtek rabbijuk mellett, annak minden tettét és tanácsát figyelembe vették. A rabbi-talmid kapcsolat nagyon intenzív és személyes formája az oktatásnak. Mivel a rabbi a Szentírás saját értelmezése szerint élt és tanított, diákjai (talmidim) hallgatták, megfigyelték és utánozták, hogy olyanná váljanak, mint ő. Végül ők is tanítóvá lettek és továbbadták életmódjukat a tanítványaiknak (talmidim).

A rabbi

Jézust gyakran rabbinak, vagy tanítónak nevezik a jelenkori bibliafordítások. (Mt 26:49; Jn 3:2, Jn 9:2).

Jézus nem a legokosabbakat, nem a legjobb tanulókat hívta, hanem inkább az iskolázatlanokat! Halászsokat hívott el, hogy kövessék Őt (Mt 4: 18-22) és legyenek a

tanítványai! A halászok valószínűleg nem voltak a legjobb tanulók. Az általános iskola után megtanulták ősök mesterségét, a halászatot.

Jézus ezeket a „nem túl jókat” hívja. Mi a véleményed erről?
Mit tanulhatunk ebből mindnyájan?

Jézus azonban sokkal több volt, mint csupán egy nagy tanító:
<https://www.youtube.com/watch?v=jkMfGGtMhGA>

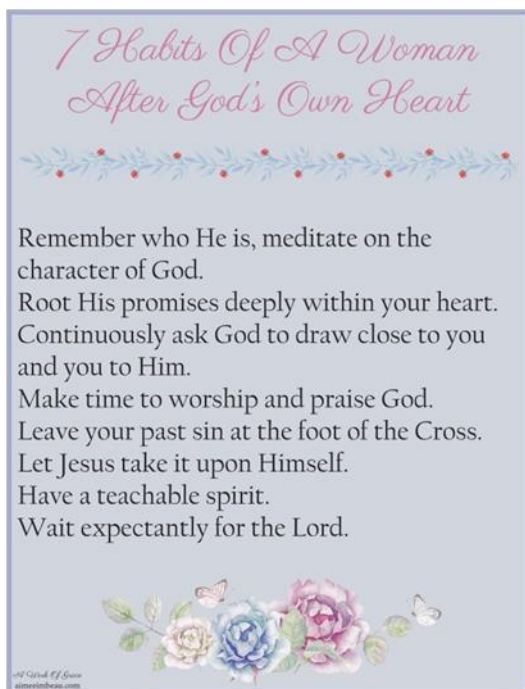
Naplóbejegyzés

Kész vagy felelni Jézus elhívására és az Ő tanítványává lenni?
Milyen módon szeretnél valóban hasonlítani Jézusra?

Ima

Egy ének: Jézus a legjobb tanító:
<https://www.youtube.com/watch?v=3yZyFVuLhrA>

Vagy:

Egy nő 7 szokása, ha Istené a szíve:

- Légy tisztában vele, kicsoda Isten, elmélkedj az Ő jellemén!
- Rejtsd mélyen szívedbe Isten ígéreteit!
- Folyamatosan kérd Istent, hogy közeledjen hozzád, és vonjon közelebb magához.

- Mindig szánj időt Isten dicsőítésére!
- Múltad bűneit hagyd a kereszt lábánál! Hagyd, hogy Jézus magára vegye őket!
- Legyél tanítható lelkületű!
- Várva várd az Urat!